

La necessitat del Disseny Universal d'Aprenentatge o d'aproximacions inclusives en la docència universitària

†††0†††1†0††1††01†
adapta·bit

Presenta Mireia Ribera, ribera@ub.edu,
Departament de Matemàtiques i
Informàtica

Miquel Centelles, Marina Salse, Rosa M. Satorras, Mercè
Costa, Rubén Alcaraz, Miquel Térmens, Lluç Massaguer

Què és el Disseny universal?

El DUA és un marc metodològic per al procés d'ensenyament-aprenentatge

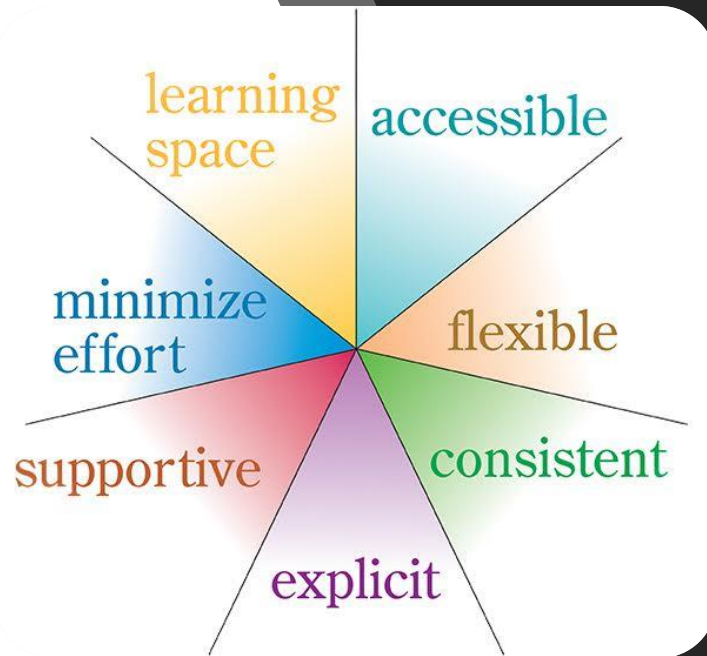
- Té en compte les **necessitats potencials** de tots els estudiants
- Identifica i **elimina barreres** innecessàries però manté el rigor acadèmic
- Té en compte **diferents bagatges i preferències**

Terminologia

- UDL Universal Design Learning
/ DUA Disseny Universal per a l'aprenentatge
- UID Universal Instruction Design
/ DUI Disseny Universal per a la Instrucció
- Inclusive design / Disseny inclusiu

DUI: les activitats i materials haurien de...

- Ser accessibles i equitatius
- Ser flexibles en quant a l'ús, participació i presentació
- Ser senzills i coherents
- Presentar-se clarament i percebre's fàcilment
- Proporcionar un entorn afavoridor de l'aprenentatge
- Minimitzar qualsevol esforç físic innecessari
- Garantir espais d'aprenentatge adaptables a l'estudiantat i a la metodologia

3 motius responen al perquè

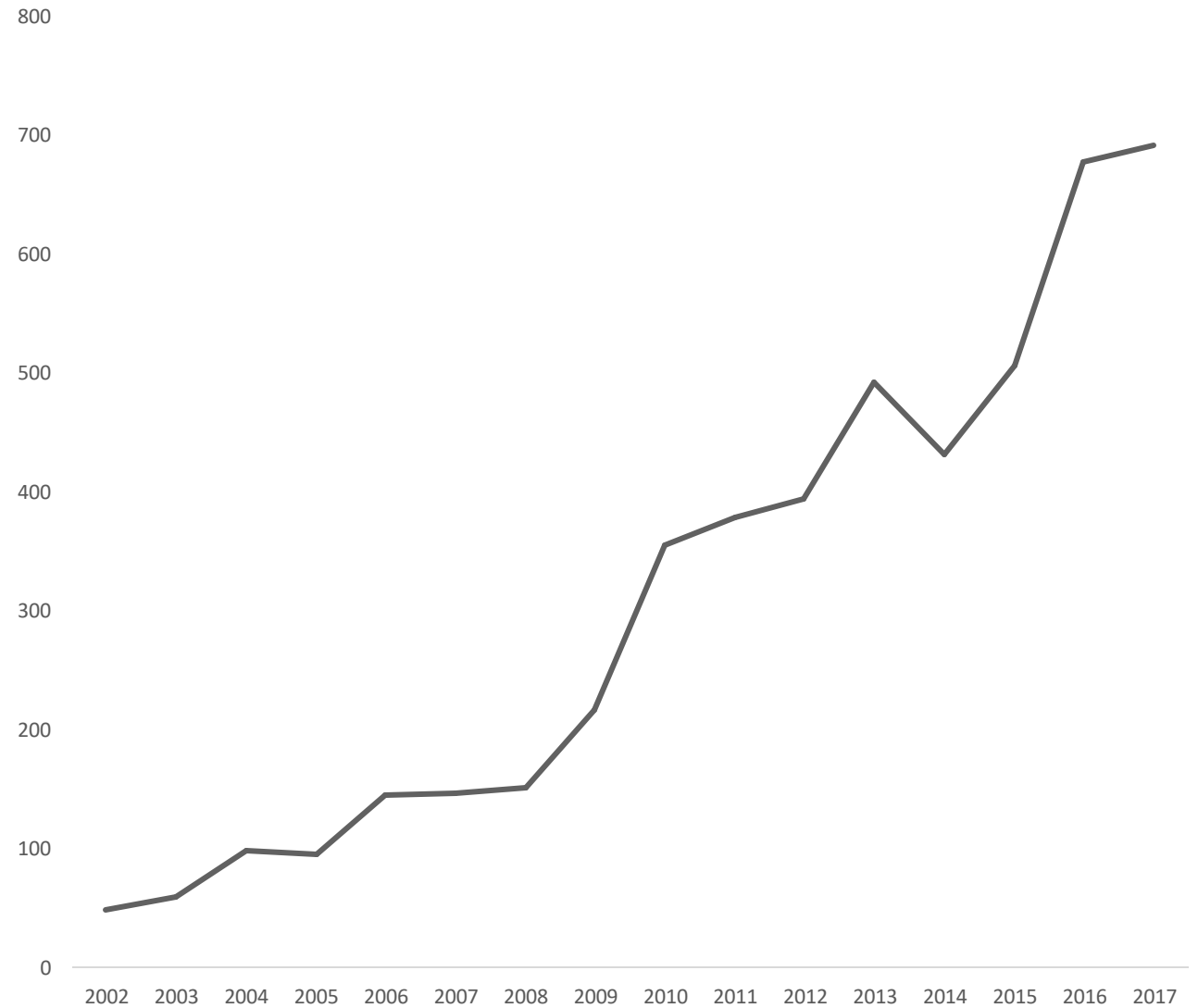
- Els números
- La llei
- La funció de la universitat

... o no...

1. Els números

Matrícules

2. La llei

(compilat per Rosa M. Satorras)

Directrius internacionals

- **Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat**

Organització de les Nacions Unides, ONU, 2006. Aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides el 13 de desembre de 2006. Ratificada la Convenció i el seu Protocol Facultatiu per Espanya el 3 de desembre de 2007. Entrà en vigor el 3 de maig de 2008.

“Article 24. Educació. 5. Els estats *asseguraran que les persones amb discapacitat tinguin accés a l'educació superior...* Sense discriminació i en igualtat de condicions”

- **Resolució del Consell d'Europa. Res AP (2007) 3 per “Assolir la plena participació a través del Disseny Universal”**

“Els estats membres *han d'iniciar accions que incorporin els principis de Disseny Universal, abraçant ... l'educació (...)*”.

Espanya (1)

Real Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel que s'aprova el Text Refós de la Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social

- Article 7. Dret a la igualtat
 3. Les administracions públiques *protegeran de manera especialment intensa els drets de les persones amb discapacitat en matèria de [...] educació*”.
- Article 20. Garanties addicionals [en educació]
 - c) [Per a] les persones que cursin *estudis universitaris*, als quals la discapacitat els dificulti greument l'adaptació (...) les *proves s'adaptaran*.
 - d) Es realitzaran programes de *sensibilització, informació i formació* contínua *dels equips directius, el professorat i els professionals de l'educació*, (...) per a què puguin comptar amb els coneixements i eines necessàries (...)”.

Espanya (2)

Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats

1. Les universitats garantiran la igualtat d' oportunitats dels i les estudiants i establiran mesures d'acció positiva.
2. Els estudiants i altres membres amb discapacitat no podran ser discriminats.
3. Les universitats promouran accions per a que disposin dels mitjans, suport i recursos que garanteixin la igualtat real y efectiva d'oportunitats.
4. Els edificis, instal·lacions i també els espais virtuals, hauran de ser accessibles per a totes les persones.

Espanya (3)

Real Decret 1393/2007, ordenació dels ensenyaments universitaris

- 5. El *disseny de les noves titulacions* [...] haurà de tenir en compte que qualsevol activitat professional ha de fer-se:
 - b) des del respecte i la promoció dels Drets Humans i *dels principis d'accessibilitat universal i disseny per a tothom*

Catalunya

Llei catalana 13/2014, de 30 d'octubre d'accessibilitat

- Article 32 - 1. El departament competent en matèria d'ensenyament ha de garantir als alumnes amb discapacitat sensorial, sia auditiva, sia visual, sia auditiva i visual alhora, i *també als alumnes amb dificultats de lectura o de comprensió greus*, un procés educatiu en les condicions adequades que tingui en compte la diversitat funcional i *permeti d'ajustar l'accés a la comunicació i el currículum a les necessitats de cada cas.*

Universitat de Barcelona

Estatuts de la Universitat de Barcelona

- Article 4.2

“La Universitat de Barcelona [...] *promou la integració de les persones amb discapacitats, adequant les seves instal·lacions*”.

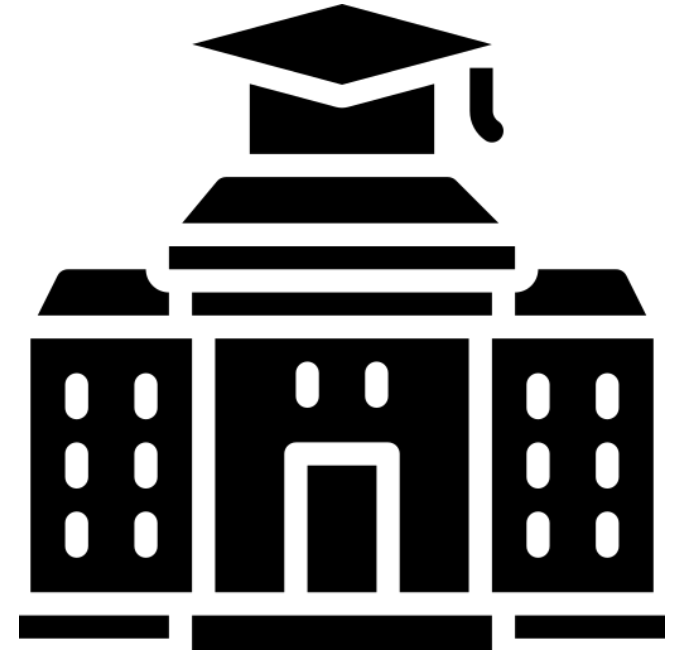
- Article 121.2

“La Universitat de Barcelona *fomenta l'accés i la integració de les minories culturals i de les persones discapacitades*”.

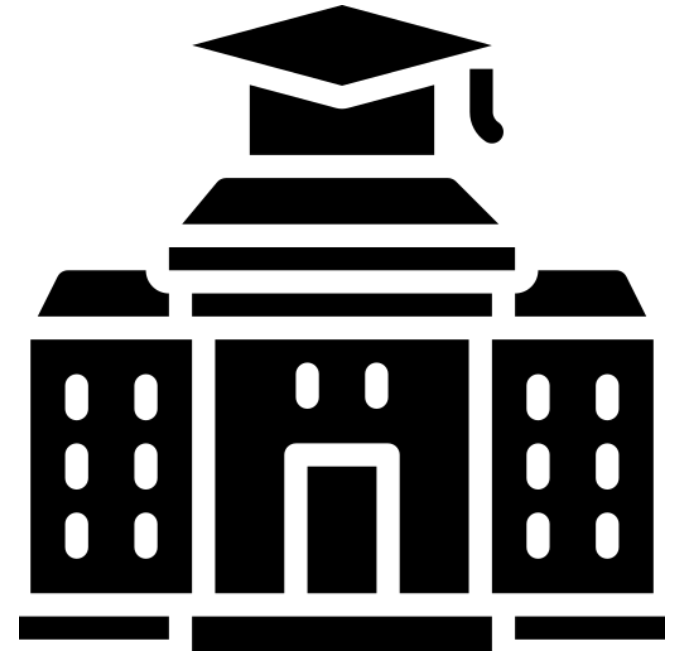
3. Per a què serveix la universitat? (1)

- Formació / Capacitació
- Recerca
- Transferència

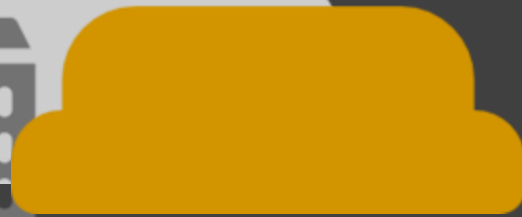

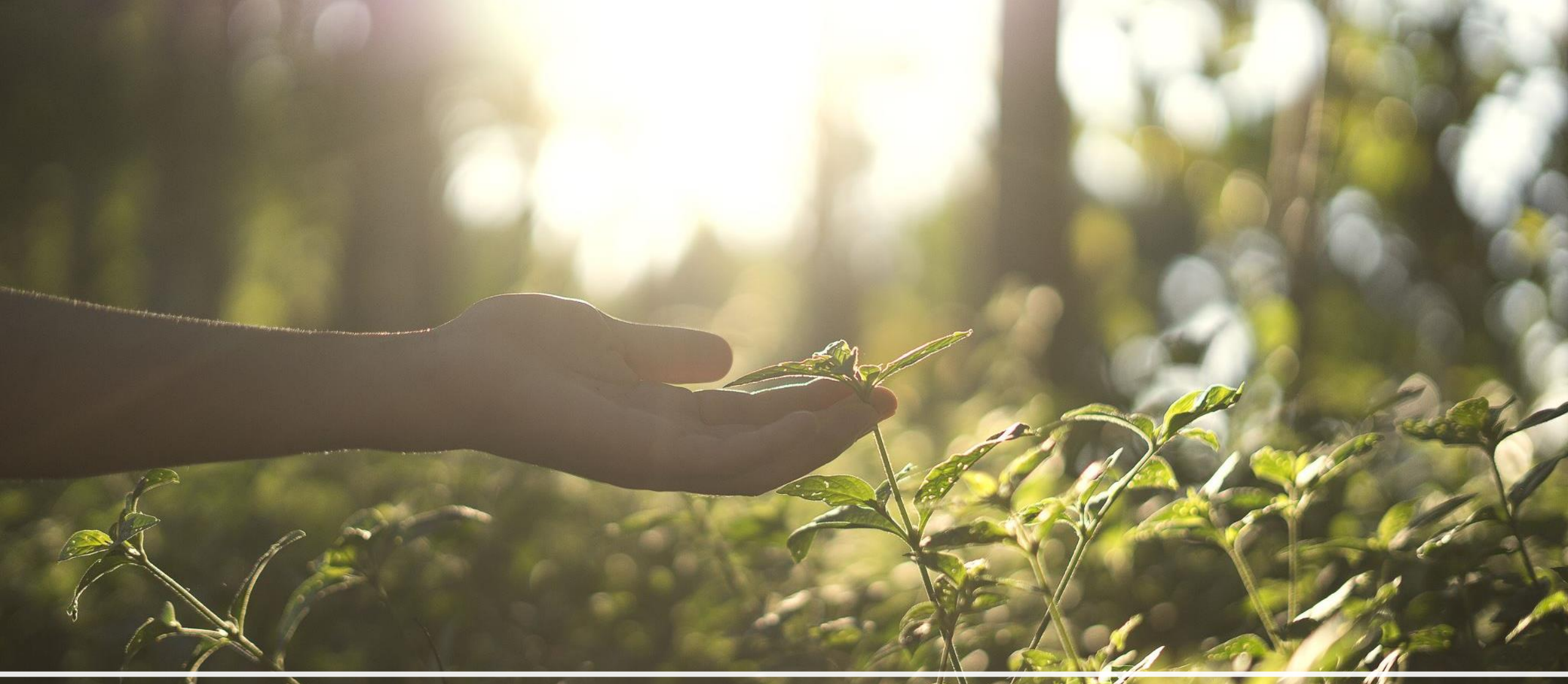
3. Per a què serveix la universitat? (2)

- *“Universities serve various instrumental purposes, as they always have done, but at the same time they centrally involve activities whose justification goes beyond instrumental purposes.”*
- *“universities provide a home for attempts to extend and deepen human understanding in ways which are, simultaneously, disciplined and illimitable.”*

Per a què?

Not everything that counts can be counted

Testimonis (1)

a partir projecte REDICE 2020

- "Quan ens passen unes fotocòpies escanejades, i que estiguin en format foto, i llavor jo no puc llegir" (xx4 - Visual)
- "he de traduir el meu pensament en imatges en paraules" (xx1 - Asperger)
- "una persona parlant d'algo que desconeixes però sense cap tipus de res, ni materials, ni de res" (xx2 - Bipolar)

Testimonis (2)

- "No saben ponerte de manera individual a ti el tiempo del examen" (xx1 - Dislèxia i disortografia)
- "O me acaban haciendo dos exámenes (normal y PAT NERE) y acaba todo el mundo sabiendo que eres del PAT NERE. Es un problema de privacidad por culpa de no saber adaptarse." (xx1 - Dislèxia i disortografia)
- "Crec que ens ha faltat més humanitat" (xx3 - Malformació)
- "Falta coneixement real de la diversitat, sobretot les més invisibles (cognitives...) (xx6 - Lupus / Ictus / Falta de mobilitat braç i cames)

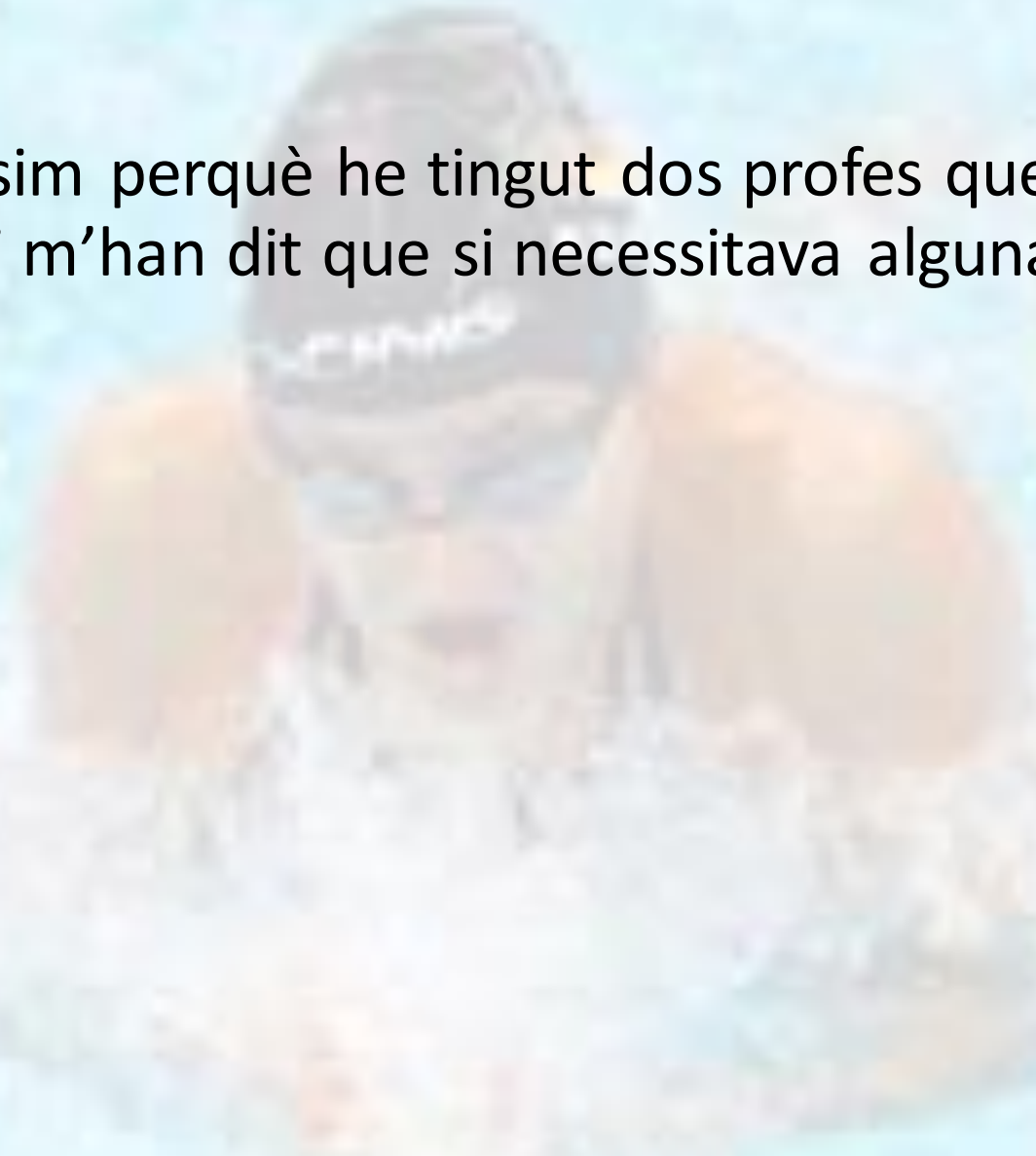
Testimonis (3)

- “me siento como que yo valgo lo mismo que todos, solo necesito que me des 10 minutos más para organizarme mentalmente, con esos 10 minutos tú me estás dando la igualdad” (xx1 - Dislèxia i disortografia)
- "en aquest cas sí que m'ha afectat molt pel nivell d'ansietat ...no podíem retornar a una pregunta que ens havíem saltat. "
(xx3 - Hemiparèsia)

Testimonis (4)

- "m'ha sorprès moltíssim perquè he tingut dos profes que m'han enviat ells un correu i m'han dit que si necessitava alguna cosa "
(xx7-Física)

Donem-hi una volta:

La necessitat del Disseny Universal d'Aprenentatge o d'aproximacions inclusives en la docència universitària

Què en penseu?

